

Силабус дисципліни **Бізнес-планування і бюджетування**

Ступінь вищої освіти – бакалавр

Освітньо-професійна програма - **«Облік і оподаткування»**

Рік навчання: 3 Семестр: 5

Кількість кредитів: 5 (150)

Мова викладання: українська

Керівник курсу :

Кафедра бізнес-аналітики та інноваційного інжинірингу

к.е.н., доцент Ірина СПІЛЬНИК

Контактна інформація каб.: 2116; тел. +38 (0352) 47-50-50*12-221; e-mail: i.spilnyk@wunu.edu.ua

Опис дисципліни:

Дисципліна «Бізнес-планування і бюджетування» є вибірковою дисципліною здобувачів ступеня вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування» галузі знань «Управління та адміністрування».

Вивчення дисципліни спрямоване на: поліпшення розуміння та критичне оцінювання студентами ключових аспектів економічних проблем, пов'язаних із тестуванням економічних теорій, їх емпіричним застосуванням до бізнес-питань та прогнозування економічних процесів; ознайомлення з методами бізнес-планування і бюджетування та їх практичним застосуванням; удосконалення навичок студентів щодо збору даних, дослідження ділових ситуації та інтерпретації одержаних результатів; спонукання до аналізу ділової інформації та актуальних проблем; сприяння самостійному розробленню бізнес-плану та його презентації.

Структура курсу:

№ з/п	Тема	Мета вивчення	Завдання
1	1. Бізнес-планування і бюджетування як управлінські технології підприємства у сучасних економічних умовах.	Знати призначення, функції, види бізнес-планів та бюджетів. Розуміти сутнісну характеристику, загальну методологію та взаємозв'язок бізнес-планування та бюджетування діяльності фірми. Усвідомлювати значення контролю у бізнес-плануванні і бюджетуванні.	Питання для обговорення, тести
2	2. Підготовча стадія розробки бізнес-плану.	Розуміти логіку процесу стратегічного планування; здійснювати оцінювання зовнішніх можливостей та загроз для бізнесу; виявляти сильні і слабкі сторони; визначати місію фірми; аналізувати стратегічні альтернативи і робити вибір стратегії.	Питання для обговорення, тести, ситуаційні завдання
3	3. Структура, логіка розробки та оформлення бізнес-плану.	Знати структуру та розуміти логіку розроблення бізнес-плану. Дотримуватися вимог щодо обсягів, стилю написання та оформлення бізнес-плану.	Питання для обговорення, тести, ситуаційні

			завдання
4	4. Галузь, підприємство, продукт (послуги) та ринок	Знати цілі розробки та структуру розділу «Галузь, підприємство, його продукція та ринок». Здійснювати аналіз ситуації та тенденції розвитку галузі; стану фірми, її стратегічних і тактичних цілей; переваг продукції (послуг) та перспектив бізнесу. Досліджувати ринок продукції фірми та оцінювати конкурентні позиції фірми на ньому.	Питання для обговорення, тести, ситуаційні завдання
5	5. Маркетинговий план як складова бізнес-плану підприємства.	Знати цілі розробки та структуру розділу бізнес-плану «Маркетинговий план». Володіти основними підходами до опрацювання маркетингової стратегії та засобів її реалізації. Вміти прогнозувати обсяги продажу.	Питання для обговорення, тести, ситуаційні завдання
6	6. Виробничий план підприємства.	Знати цілі розробки, логіку опрацювання та структуру розділу бізнес-плану «Виробничий план». Планувати схему виробничих потоків і здійснювати бюджетування витрат. Розраховувати потребу підприємства у машинах і устаткуванні; сировині та матеріалах, виробничих і невиробничих приміщеннях, працівниках основного та допоміжного виробництва.	Питання для обговорення, тести, ситуаційні завдання
7	7. Розділ бізнес-плану «Організаційний план».	Знати цілі, послідовність розроблення та структуру «Організаційного плану». Розуміти особливості організаційної форми підприємства та її вплив на діяльність. Опрацювати організаційну структуру управління та визначати потребу підприємства у персоналі. Формувати кадрову стратегію і політику фірми. Здійснювати календарне планування реалізації бізнес-плану / проєкта.	Питання для обговорення, тести, ситуаційні завдання
8	8. Оцінка ризиків у бізнес-плануванні та бюджетуванні.	Знати цілі, структуру та розуміти логіку розроблення розділу бізнес-плану «Оцінка ризиків». Усвідомлювати присутність ризиків у діяльності, знати їх види та розробляти способи реагування на можливі ризики у діяльності підприємства.	Питання для обговорення, тести, ситуаційні завдання
9	9. Фінансовий план та його розроблення.	Знати значення, зміст та технологію розроблення розділу бізнес-плану «Фінансовий план». Прогнозувати фінансові результати, грошові потоки та фінансовий стан підприємства. Здійснювати планування основних фінансових коефіцієнтів.	Питання для обговорення, тести, ситуаційні завдання
10	10. Контроль обґрунтованості і виконання бізнес-планів і бюджетів підприємства. Презентація бізнес-плану.	Вміти контролювати обґрунтованість бізнес-планів і бюджетів та аналізувати їх виконання. Розуміти цілі і завдання презентації бізнес-плану. Вміти організувати проведення презентації бізнес-плану та володіти способами підвищення її ефективності.	Питання для обговорення, тести, ситуаційні завдання

Рекомендовані джерела інформації:

1. Барнич Ю. О. Бізнес-план виробничої підприємницької діяльності: Навч. посіб. для студ. вищ. навч. закладів. К.: ВАТ «УкрНДІСВД», 2018. 120 с.
2. Бізнес-планування підприємницької діяльності : навч. посіб. / З. С. Варналій, Т. Г. Васильців, Р. Л. Лупак, Р. Р. Білик. Чернівці: Технодрук, 2019. 264 с.
3. Вествуд Джон. Як скласти маркетинговий план. Визначте стратегію, побудуйте ефективний план та досягніть своїх цілей. Пер. з англ. Ірини Семенюк. Фабула, 2020. 176 с.
4. Дикань В. Л., Павліченко В. М., Полякова О. М. Бізнес-планування: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ, 2021. 68 с.
5. Должанський І.З, Загорна Т.О. Бізнес-план. Технологія розробки. Київ: Центр навчальної літератури, 2019. 384 с.
6. Карінцева О. І. та ін. Планування та бюджетування. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. С. 138-156.
7. Костюк-Пукаляк О.М. Бізнес план. 100 запитань та відповідей [Електронна книга]/Monetary-Flow.com, 2018. URL: <http://monetary-flow.com/category/books/business-plan-100-asks-and-answers>
8. Кравченко М. О., Бояринова К. О., Копішинська К. О. Управління ризиками: навчальний наочний посібник для студентів спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 432 с.
9. Методичні вказівки та завдання з вивчення дисципліни «Бізнес-планування і бюджетування» (для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»)/ Укл. І. В. Спільник, М. С. Палюх, О. П. Завитій. Тернопіль, ТНЕУ. 2020. 48 с. <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/38745>
10. Остервальдер О., Пінье І., Бернарда Г., Алан С. Розробляємо ціннісні пропозиції. Як створити продукти та послуги, яких хочуть клієнти./ пер. з англ. Р. Корнута. Київ: Наш формат, 2018. 324с.
11. Філдінг Пол Дж. Як керувати проєктами. Основні навички проєктного менеджменту: вчасні результати в межах бюджету. Пер. з англ. Олени Якименко. Фабула, 2020. 240 с.
12. Horan Jim. The One Page Business Plan for the Creative Entrepreneur: The Fastest, Easiest Way to Write a Business Plan. Independently published – January 10, 2020. 112 p.
13. Starting a Business QuickStart Guide: The Simplified Beginner’s Guide to Launching a Successful Small Business, Turning Your Vision into Reality, and Achieving Your Entrepreneurial Dream. ClydeBank Media LLC, 2019. 454 p.
14. Grant Walter. How to Write a Winning Business Plan: A Step-by-Step Guide for Startup Entrepreneurs to Build a Solid Foundation, Attract Investors and Achieve Success with a Bulletproof Business Plan (Business 101) Independently published – September 16, 2020. 202 p.
15. Business Plan Definition. Investopedia. URL: <https://www.investopedia.com/terms/b/business-plan.asp/>
16. 38 Marketing Plan Examples, Samples, & Templates To Outline Your Own Plan. CoShelule. URL : <https://coschedule.com/marketing-strategy/marketing-plan/marketing-plan-examples-samples>
17. Schooley, S. Guide to Creating a Business Plan With Template. Business News Daily . URL: <https://www.businessnewsdaily.com/5680-simple-business-plan-templates.html>
18. Sheehan A. 7 Business Plan Examples to Help Write Your Own. URL: <https://www.shopify.com/blog/business-plan-examples>
19. Ward S. Definition & Examples of Business Planning. The Balance Small Bussines. URL: <https://www.thebalancesmb.com > ... > Business Planning>

Політика щодо оцінювання та відвідування:

Політика щодо граничних термінів і перескладання: Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються визначені терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету (інституту) за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів заборонено.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання:

Остаточна оцінка за курс розраховується наступним чином:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Разом
30	40	30	100
1. Усне опитування, тести, ситуаційні завдання, доповіді, реферати на заняттях: 5 теми по 10 балів - тах 50 балів. 2. Письмова робота – тах 50 балів.	1. Усне опитування, тести, ситуаційні завдання, доповіді, реферати на заняттях: 5 теми по 10 балів - тах 50 балів. 2. Письмова робота – тах 50 балів.	Підготовка КПІЗ – тах 40 балів; Захист КПІЗ – тах 40 балів; Участь у тренінгах – тах 20 балів.	(%)

Шкала оцінювання знань студентів:

ECTS	Бали	Зміст
A	90-100	відмінно
B	85-89	добре
C	75-84	добре
D	65-74	задовільно
E	60-64	достатньо
FX	35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
F	1-34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом